

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/100/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119309701
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:6119309701.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tutka a sudcov JUDr. Ľuboša Kunaya a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobcu P. I., K. Z. C., B. Č.. XX, zastúpeného JUDr. Mariánom Prievozníkom, PhD., advokát, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Krmanova č. 1, proti žalovaným 1. E. O., K. Z. C., E. Č.. XX, zastúpenému JUDr. Jánom Spišákom, advokátom so sídlom v Košiciach, Idanská č. 17, 2. ZELENÝ DVOR KOŠICE, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Jakobyho č. 1, o zaplatenie 10.686,12 eura s prísl., o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 04.08.2020 č.k. 15C/7/2020-157 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovaní sú povinní nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 10.686,12 eura s 5 % úrokom z omeškania od 01. 01. 2018 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň zaviazal na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Pri rozhodovaní vychádzal súd zo zistenia, že žalovaný v 1. rade ako dlžník a konateľ spoločnosti Petix International s.r.o. Košice dňa 19.06.2015 spoločne a nerozdielne uznal dlh vo výške 10.686,12 eura. Dlh bol špecifikovaný ako peňažný dlh, ktorý vznikol z peňažných úhrad veriteľa za dlžníkové záväzky voči tretím stranám. Dlžník sa zaviazal uhradiť dlh najneskôr do 31.12.2017. Podľa názoru súdu uvedený peňažný dlh dlžník uznal v celom rozsahu čo do dôvodu i výšky a nepoprel veriteľov nárok. Záväzok v čase uznania dlhu trval a nebol ku dňu podpísania uznania dlhu premlčaný. Uznanie dlhu vlastnoručne podpísal žalovaný v 1. rade a veriteľ Roland Hudák. Vzhľadom na to, že žalovaný v 1. rade nepoprel skutkové tvrdenia žalobcu, že skutočne zaplatil za žalovaných dlh a skutočnosť, že obaja žalovaní písomne dlh uznali, preto súd považoval tieto tvrdenia za nesporné. Žalovaní nepredložili súdu žiadne protidôkazy, ktoré by tvrdenia žalobcu vyvrátili. Žalobca platil finančné prostriedky z vlastných zdrojov za žalovaného v 1. rade, ako aj za žalovaného v 2. rade, nedošlo k uskutočneniu zdaniteľného plnenia, preto námietka žalovaného v 1. rade, že neobdržal faktúry na plnenia od žalobcu tretím osobám považoval za neopodstatnenú. Tvrdenie žalovaného v 1. rade, že predmetnú pohľadávku uplatnil žalobca v rámci výkonu záložného práva dražbou majetku, nebola preukázaná žiadnym dôkazom. Dražba, na ktorú poukázal žalovaný s touto pohľadávkou žiadnym spôsobom nesúvisí. Za podstatné nepovažoval ani tvrdenie, či žalobca prostriedky priamo odovzdal k rukám žalovaných alebo ich poskytol za žalovaných na plnenie ich dlhov. Je nesporné, že žalobca nebol dlžníkom predmetných právnych vzťahov a k plneniu týchto dlhov za žalovaných došlo po predchádzajúcej dohode medzi stranami sporu. Z tohto dôvodu je nepodstatná námietka ohľadom nedostatku pasívnej legitimácie žalovaného v 1. rade. Platby, ktoré poskytol žalovaný v 1. rade obchodnej spoločnosti EKONOMIK SERVIS, s.r.o., je zrejmé, že sa jednalo

o platby úrokov na základe zmluvy o úvere, ktoré žalovaný v 1. rade platil spoločnosti, nie žalobcovi. Rovnako tieto platby podľa názoru súdu s podanou žalobou nesúvisia. Žalobca uhradil za žalovaných ich záväzky v období od 28.10.2013 do 04.04.2014 a následne 19.06.2015 dlh písomne uznali. Podľa názoru súdu uznanie dlhu dňa 19.06.2015 treba považovať za platné, nakoľko obsahuje konkrétnu výšku dlhu, ktorá sa v celom rozsahu zhoduje so sumou platieb, ktoré žalobca uhradil za obidvoch žalovaných, pohľadávka bola v uznaní dlhu opísaná čo do právneho dôvodu ako peňažný dlh, dlh nie je zameniteľný s iným dlhom. Uznanie dlhu je dvojstranný právny úkon, pretože obsahuje prejav vôle žalobcu a žalovaných, pričom žalovaný v 1. rade bol v čase uznania dlhu konateľom žalovaného v 2. rade a obidva podpisy za dlžníkov, t.j. za fyzickú aj za právnickú osobu podpísal osobne. Uznanie dlhu tak považoval za perfektný dvojstranný právny úkon, ktorý je platný a účinný. Ohľadom vznesenej námietky premlčania súd bol toho názoru, že 10-ročná premlčacia doba má uplynúť až dňa 31.12.2017. K uznaniu dlhu došlo 19.06.2015 a žaloba žalobcu bola podaná 28.02.2020, teda v rámci plynutia 10-ročnej premlčacej lehoty.

3. Vzhľadom na to, že žalovaní sú v omeškaní s plnením peňažného dlhu, uložil im súd povinnosť zaplatiť aj príslušný úrok z omeškania, a to vo výške 5 % zo žalovanej sumy od 01.01.2018 do zaplatenia.

4. Výrok o trovách konania odôvodnil súd s poukazom na ust. § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

5. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal proti neúspešným žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

6. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalovaní.

7. Žalovaný v 1. rade v odvolaní navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobu v plnom rozsahu zamietol.

8. V odvolaní uviedol, že v deň pojednávania sa márne snažil ospravedlniť telefonicky svoju neúčast' na pojednávaní zo zdravotných dôvodov, keď sa mu náhle zmenil zdravotný stav a nevedel už zabezpečiť svojmu klientovi iné právne zastúpenie. Podľa jeho názoru sa žalobca domáha zaplatenia žalovanej sumy za úhrady poskytnuté tretím osobám a nie žalovaným, a teda namieta, že nie je nositeľom pasívnej hmotnej legitímácie v tejto veci. Z tohto dôvodu nemohli ani platne uznať tieto pohľadávky čo do dôvodu a rozsahu, pričom z opatrnosti namietal aj premlčanie tohto uplatneného nároku. Jednotlivé úhrady si zrejme viedol vo svojom účtovníctve a uviedol ich aj vo svojich kontrolných výkazoch podľa § 78a zákona o dani z pridanej hodnoty, aj keď faktúry na tieto plnenia od žalobcu tretím osobám neobdržali. Žalobca v žalobe neuviedol, že si pohľadávku voči žalovanému v 2. rade uplatňuje aj v rámci výkonu záložného práva dražbou majetku žalovaného v 2. rade. Dňa 02.04.2013 uhradil žalobcovi sumu 450 eur a dňa 01.03.2013 sumu 400 eur. Aké ďalšie sumy zaplatil žalobcovi, resp. jeho spoločnosti, doložiť nemohol, keďže už nemá k dispozícii účtovníctvo žalovaného v 2. rade. Je toho názoru, že neboli splnené hmotnoprávne podmienky na to, aby mohol žalobca úspešne preukázať existenciu dlhu žalovaných. Poukázal na odpor žalovaného v 2. rade, v ktorom uviedol, že platby, ktoré boli realizované žalobcom za žalovaného v 2. rade sú premlčané, a to aj napriek uznaniu dlhu z 19.06.2015. Z listiny predloženej žalobcom žiadne konkrétne dôvody dlhu nevyplyvajú. Zistenia súdu tak ohľadom plnenia žalobcu vychádzajú takmer výlučne z účelových tvrdení žalobcu, teda aj v tomto smere súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Vo vzťahu k označeniu jeho trvalého bydliska namietal, že túto jeho vec prejednal v mieste nepríslušný súd, a tým aj nezákonný sudca.

9. Žalovaný v 2. rade rovnako navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobu vo vzťahu k nemu zamietol, resp. zrušil a konanie vrátil na súd prvej inštancie.

10. V odvolaní uviedol, že napadnutým rozsudkom bolo mu upreté právo na spravodlivý proces. Ďalej uviedol, že jeho konateľka je dlhodobo práceneschopná, bola práceneschopnou aj v mesiaci júl, august 2020. Z tohto dôvodu nemohla aktívne riešiť otázku zastúpenia spoločnosti pred súdom a tak sa stalo, že na pojednávaní konanom dňa 04.08.2020 sa nezúčastnila ona a ani žiaden právny zástupca, pretože pôvodný právny zástupca odvolal plnú moc a nového sa jej nepodarilo zabezpečiť. Tým, že bola práceneschopná, bola obmedzená jej možnosť úspešne hľadať nového právneho zástupcu. Napriek

tomu oslovil v mesiaci júl 2020 advokátku JUDr. Máriu Jenčovú a v mesiaci august advokátku JUDr. Máriu Sykorovú, pričom obe advokátky z dôvodu pracovnej vyťaženia odmietli jej žiadosť na poskytovanie právnych služieb. Z uvedeného dôvodu teda nebol na pojednávaní 04.08.2020 prítomný žiaden jeho právny zástupca z ospravedlniteľných dôvodov. Napriek tomu súd vo veci konal, čím mu odňal právo na spravodlivý proces. Zároveň namietal, že súd nebral do úvahy jeho odpor, ktorý podal proti platobnému rozkazu. Podľa jeho tvrdení z účtovníctva spoločnosti za roky 2013 - 2014 neboli zistené žiadne príjmy zo strany žalobcu a ani žiadne záväzky voči žalobcovi, ktoré by mali vzniknúť ním uhradenými úhradami. Sumy, ktorých vrátenia sa žalobca domáha, nikdy neboli poskytnuté spoločnosti, ani za spoločnosť hradené jej záväzky. Takmer vo všetkých prípadoch prijímateľom bol žalovaný v 1. rade a nie spoločnosť. To znamená, že v čase podpísania uznania dlhu nemal žiaden dlh voči žalobcovi.

11. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k podaným odvolaniam navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

12. Na základe podaných odvolaní odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie a konanie mu predchádzajúce podľa § 379 v spojení s § 380 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolania žalovaných nie sú dôvodné.

13. Odvolací súd je v prejednávanej toho názoru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci ak vychádzal z názoru, že uznanie dlhu žalovanými je perfektný právny úkon, ktorý je platný a účinný, ktorý následne aj správne právne posúdil, ak zaviazal žalovaných zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu. Ani počas odvolacieho konania nedošlo k zmene skutkového ani právneho stavu, preto odvolací súd na skutkové zistenia a právne normy, ktoré uviedol súd prvej inštancie poukazuje a v celom rozsahu sa s nimi stotožňuje.

14. K odvolaniu žalovaného v 1. rade je potrebné uviesť, že toto nemožno považovať za dôvodné ak vychádza z názoru, že „hmotnoprávne podmienky na to, aby mohol žalobca úspešne preukázať existenciu dlhu žalovaných naplnené neboli a v tomto smere žalobca dôkazné bremeno neunesol“.

15. Podľa § 558 Občianskeho zákonníka ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval.

16. Uznanie dlhu v zmysle citovaného zákonného ustanovenia treba považovať za samostatný zabezpečovací inštitút. Zabezpečovaciu funkciu plní tým, že zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase uznania. Uznáním dlhu nezaniká pôvodný záväzok dlžníka, ani nevzniká nový, ale zakladá sa ním vyvrátená právna domnienka, že dlh existoval v čase, keď k uznaniu došlo. Uznanie dlhu nie je teda novým procesným dôvodom záväzku, ale iba uľahčuje veriteľovi procesnú situáciu v prípade sporu, lebo veriteľ nemusí preukazovať vznik dlhu ani jeho výšku v čase uznania. Naopak dlžník, pokiaľ namietá, že dlh nevznikol, že bol splnený alebo že zanikol, musel by to preukázať. Uznáním dlhu teda prechádza dôkazné bremeno z veriteľa na dlžníka, ale len ohľadom dlhu v tej výške, v akej bol uznaný. Nejedná sa preto len o obyčajný dôkazný prostriedok slúžiaci preukázaniu nároku veriteľa v súdnom konaní, ale priamo zo zákona je s ním spojená právna domnienka o existencii dlhu ku dňu, kedy bolo vydané.

17. V prejednávanej veci je nesporné, že žalovaní uznali svoj dlh čo do dôvodu aj výšky, preto správne konštatoval súd prvej inštancie, že sa jedná o perfektný právny úkon. Uznáním žalovaných bola teda založená právna domnienka, že ich dlh v čase uznania trval. Keďže uznanie dlhu ako bolo hore uvedené nie je novým právnym dôvodom záväzku, žalobca nemusí preukazovať vznik dlhu ani jeho výšku v čase uznania. Za nesprávny preto treba považovať názor žalovaného v odvolaní, že „hmotnoprávne podmienky na to, aby mohol žalobca úspešne preukázať existenciu dlhu žalovaných naplnené neboli“ a to z dôvodu, že žalobca nemusí preukazovať vznik dlhu, ani jeho výšku v čase uznania.

18. Uznáním dlhu prešlo dôkazné bremeno zo žalobcu na žalovaných, preto za nesprávny treba považovať aj jeho názor, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom existencie ich dlhu. Je tomu práve naopak, že žalovaní pokiaľ namietali, že dlh nevznikol, mali dôkazné bremeno to preukázať. Žalovaní svoje tvrdenia ohľadom neexistencie záväzku v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázali a rovnako tak ani v odvolacom konaní, preto za dôvodné treba považovať žalobcom uplatnený nárok v tomto konaní. Súd prvej inštancie sa s námietkami žalovaných ohľadom neexistencie ich záväzku dostatočne vysporiadal a na tieto závery odvolací súd poukazuje.

19. Za nedôvodné treba považovať odvolanie aj žalovaného v 2. rade. Ako bolo vyššie uvedené rovnako žalovaného v 2. rade zaťažovalo dôkazné bremeno ohľadom tvrdenia, že v čase podpísania uznania dlhu nemal žiaden dlh voči žalobcovi. Samotné tvrdenie, že za roky 2013 a 2014 v účtovníctve sa nezistili žiadne príjmy zo strany žalobcu a ani žiadne záväzky voči žalobcovi, nespochybňuje žalobcom uplatnený nárok. Zo žalobcom predložených listinných dôkazov je nesporné, že ním uplatnené žalované sumy boli poskytnuté ako plnenie za žalovaného.

20. Za nedôvodnú treba považovať aj odvoláciu námietku žalovaného ak tvrdí, že súd mu odňal právo na spravodlivý proces tým, že vo veci konal i napriek práceneschopnosti konateľky.

21. Podľa § 177 C.s.p. súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie.

22. Podľa § 178 ods. 1 C.s.p. ak je strana zastúpená zástupcom na celé konanie, súd na pojednávanie spravidla predvolá len zástupcu; stranu súd predvolá, ak je nevyhnutné vykonať jej výsluch.

23. Podľa § 178 ods. 2 C.s.p. predvolanie sa doručuje strane alebo jej zástupcovi tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

24. V prejednáanej veci je nesporné a žalovaný ani netvrdí, že na predvolaní nebol riadne predvolaný. Ako vyplýva z obsahu spisu, žalovaný v 2. rade mal doručené predvolanie na pojednávanie dňa 30.06.2020, ktoré sa malo uskutočniť dňa 04.08.2020. Nielen žalovaný v 2. rade, ale ani žalovaný v 1. rade sa na pojednávanie nedostavili a svoju neúčast' riadne neospravedlnili, ani nežiadali odročenie pojednávania z dôležitých dôvodov podľa § 183 C.s.p. Preto ak súd prvej inštancie konal a rozhodol v ich neprítomnosti, neodňal im možnosť konať pred súdom, a teda im nebolo ani upreté právo na spravodlivý proces.

25. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že nie sú dané odvolacie dôvody uvádzané žalovanými, preto odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správne potvrdil.

26. Výrok o trovách odvolacieho konania vyplýva z ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p., podľa ktorých právo na náhradu trov odvolacieho konania má úspešná strana v odvolacom konaní, v danom prípade žalobca, preto mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

27. Uvedené rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia dovolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).